

Het logboek

Henk Croonen e.a., 2013

Voorwoord

Procesbeheers mappen; technische constructie dossiers; meetrappen; verslagen en dan ook nog een logboek? De meningen van docenten zijn verdeeld; studenten weten niet wat er mee te doen en de ICT mogelijkheden lijken het nut van een logboek te ondergraven. Een poging wat duidelijkheid te scheppen is dus wellicht nuttig; bovendien lijkt het nuttig om bijvoorbeeld in het kader van PPO een open discussie met studenten te voeren over het verschijnsel logboek.

Inleiding

Enige definities:

logboek: (Kramers)

" een scheepsdagboek voor het optekenen van waarnemingen"

logboek: (wandelgangen)

"zakelijk dagboek"

logboek: (van Dale)

1 [scheepv.] register waarin de met de log gedane waarnemingen worden opgetekend

2 journaal van waarnemingen, werkzaamheden of belevenissen

logboek: (Croonen)

" een eenvoudig persoonlijk chronologisch zakelijk archief, waarin zaken real time worden opgenomen als: afspraken; ideetjes; sigarendoos berekeningen; meetresultaten; adressen; telefoonaantekeningen; vergaderaantekeningen enz.."

Doel van het logboek:

Het doel van het logboek hangt af van de situatie waarin het wordt toegepast. Zo zal een kapitein van een schip het logboek gebruiken om aan de reder te verantwoorden dat zijn reis langer duurde dan gepland ondanks zijn juiste maatregelen. De zwarte doos in een vliegtuig is een moderne vorm van een logboek en vooral bedoeld om de oorzaak en eventuele schuldigen van een ongeluk te achterhalen. Bij dure apparatuur ligt vaak ook een logboek waar elke gebruiker zich aan en afmeldt en er eventuele storingen in vermeldt; met als doel het in stand houden van die apparatuur. In wetenschappelijke laboratoria worden vaak handgeschreven logboeken gehanteerd om aanspraak te kunnen maken op het octrooirecht.

Het doel van het logboek in bedrijfsleven en dus ook ons onderwijs komt steeds meer in de richting van een persoonlijk archief. Een leidinggevende maakt bijvoorbeeld aantekeningen tijdens een gesprek met een van zijn medewerkers. Die aantekeningen kunnen simpelweg dienen als geheugensteuntje maar ook als basis voor een officiële brief. Een vertegenwoordiger in hoogwaardige technische artikelen zet in zijn logboek hoe hij bij z'n klant moet komen; wat de eisen en bezigheden van die klant zijn; wat het technische probleem is van die klant; hoe hij denkt dat op te lossen met zijn mogelijke levering en zal tenslotte op de zaak e.e.a. vertalen in wat meer officiële documenten.

Een student techniek zal in het begin waarschijnlijk het nut niet zien van een logboek; terwijl toch vaak van hem gevraagd wordt een logboek bij te houden. Hier over later meer.

Logboek versus ICT

Was in eerdere tijden het logboek nog echt een boek met soms een deftige kaft en een motiefje op de zijkanten van de bladzijden; tegenwoordig kan de logboekfunctie verspreid zijn over allerlei elektronische hulpmiddelen.

enige voorbeelden:

- telefoonnummers worden ter plekke in het mobieltje gezet;
- het bewaren van e-mailtjes is een duidelijke "logboek functie";
- de vertegenwoordiger komt met een laptop bij de klant;
- snelle studenten schrijven in het laboratorium ter plekke een meetrapport op de pc.

Logboek instructies/tips voor de student

- 1) als bij een bepaalde activiteit een logboek niet verplicht is gesteld; kun je zelf nog overwegen er wel een bij te houden.
- 2) persoonlijk schrift met harde kaft lijkt op dit moment nog optimaal.
- 3) het logboek is vooral voor jezelf een hulpmiddel.
- 4) het logboek wordt real time bijgehouden; dus herschrijven is uit den boze, leesbaar doorhalen van fouten is geen probleem.
- 5) het logboek is chronologisch.
- 6) beschouw het als een technisch dagboek, het is geen verslag achteraf.

Tips:

- Maak een "template" voor je logboek met vaste kop met Vak, Naam, Datum enz.
- Zet alle zakelijke gegevens bovenaan op het voorblad.
- Nummer de opdrachten.
- Gebruik paginanummers.
- Figuren nummeren.
- Begin elke nieuw practicum dagdeel bovenaan op een pagina.
- Schrijf alleen op de rechter pagina en gebruik de linker pagina voor plaatjes, schema's etc.

Logboek voorbeeld

Let op: dit voorbeeld is getypt maar in de praktijk handgeschreven en slordiger.

Een beter logboek:

Opdracht:

Onderzoek de werking van de spanningsdeler.
Geef een Thevenin vervangschema.

Datum & lokatie:

12 mei 2000, T364

Deelnemers:

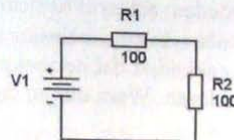
Jan en Klaas, Piet was ziek.

Docent:

Z. Slim

Vorbereiding:

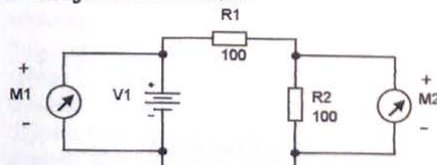
Meetschema:

Benodigdheden:

- Een stabiele DC- spanningsbron. We gebruiken merk XXX, model YYY op advies van Slim.
- Twee weerstanden als deler. We gebruiken weerstanden van 100 ohm, want dat rekt gemakkelijk. 1/4 Watt types gekozen.
- Twee goede spanningsmeters We gebruiken merk PPP type QQQ. Eén over de voeding en één over R2

Het uiteindelijke meetschema:

Meetresultaten:

Uvoeding (=V1)	U(R1)
10 V	5,1 V
5 V	2,5 V
2,5 V	1,2 V

Berekeningen:

$$U(R1) = U_{voeding} * R1 / (R1 + R2)$$

$$\text{Omdat } R1 = R2 \text{ hier dus: } U(R1) = 0.5 * U_{voeding}$$

Conclusies:

- spanningsdeler formule schijnt te kloppen in ieder geval bij Uvoeding van 5 V
- bij de 10 V en 2,5 V hebben we waarschijnlijk iets niet helemaal goed gedaan
- Thevenin schema zijn we niet aan toegekomen.